

MÉDIA A ZPRAVODAJSTVÍ

Základní pojmy, důležitost informací, já a média - orientace ve světě médií

1. Já a média. Ve dvojicích si promluvte o tom, odkud čerpáte informace o aktuálním dění z České republiky i světa. Sledujete nějaká média? A jaká? Čtete vy nebo vaši rodiče tištěné noviny?

2. Práce s textem A

Přečtete si text a pomocí metody INSERT si zaznamenejte, co v něm je pro vás nové, co už znáte, čemu nerozumíte a co je v rozporu s tím, co jste si mysleli.

- ✓ informaci znám, je v souladu s mými dřívějšími vědomostmi
- + informace je pro mě nová, přijímám ji
- ? informaci nerozumím, je mi nejasná, potřebuji ji rozvést, konkretizovat, chci se dovědět víc
- informace je v rozporu s tím, co vím z dřívějšíka

Žurnalistika má dva základní pilíře: zpravodajství a publicistiku. Zpravodajství je považováno za základ žurnalistiky. Jeho cílem je informovat čtenáře o aktuálních a významných událostech. Profesionální novináři zabývající se zpravodajstvím by měli publikovat pouze ověřené informace, a to přesně a objektivně, tedy v nezkrácené podobě. Základním pravidlem je, že zpravodajská sdělení nesmí obsahovat osobní názory či hodnocení, novinář by do nich neměl vnášet svůj postoj. Mají tlumočit fakta. Zpravodajství tak plní především funkci informativní.

Další významnou částí žurnalistiky je publicistika. Ta naopak názory a postoje autora zahrnuje. Tím, že objasňuje události více do hloubky a přináší také myšlenky autora, rozšiřuje a obohacuje zpravodajství. Publicistické sdělení obsahuje emotivní prvky a subjektivní novinářovo hledisko podložené argumenty. Do této kategorie patří například komentáře, recenze nebo glosy.

Vedle seriózních médií existují i média bulvární. Klíčovou roli v nich hrají namísto informací emoce. Bulvární obsah se často týká násilí, kriminality, sexu, soukromí celebrit, často pracuje se zákulisními informacemi a drby. Bulvár se vyznačuje jednoduchostí sdělení, jejichž aktuálnost postupem času klesá. Předstírá blízkost ke čtenáři a nezřídka události skandalizuje a navozuje pocit strachu. Využívá zákulisní informace a drby. Zaměstnává fotografy zvané paparazzi. Bulvární noviny obsahují velké titulky a obrázky, zkrácené články, jazyk může být vulgární, výrazně pracuje s emotivními slabikami a výkřiky, jednoduchou větnou skladbou a omezeným slovníkem. Finančně žije z inzerce velkých řetězců a statisčových nákladů. Pohybuje se na hranici nebo za hranicí etických pravidel.

ZDROJE (zkráceno a upraveno):

Jsns.cz: mediální vzdělávání: zpravodajství a publicistika [online]. 2023 [cit. 2023-02-27].

Dostupné z: <https://www.jsns.cz/lekce/15267-zpravodajstvi-a-publicistika>

Wikipedie: Bulvární médium [online]. 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Bulv%C3%A1rn%C3%AD_m%C3%A9dium

3. Práce s texty B

/vzhledem k povaze úkolů nejsou uvedené zdroje textů/

- a) Přečtěte si tři texty a srovnajte je. V čem se liší?
 b) Který text byste přiřadili ke zpravodajství, který k publicistice a který bulváru? Svůj výběr zdůvodněte a doložte konkrétními pasážemi v textech.

Text č. 1:

TITULEK:

S jejím odchodem končí jedna historická epocha a začíná den, jaký Británie nezažila 70 let, píšou britská média k úmrtí královny Alžběty II. Panovnice, která zemřela ve čtvrtek na skotském zámku Balmoral, byla podle tisku stálicí, jejíž život byl určován jejím smyslem pro povinnost. Zasloužila se o zachování britské monarchie, které už v moderním světě zvonila hrana. Fotografie královny ale zdobí titulní strany nejen britských novin.

„Toto je okamžik, kdy se zastavila historie,“ napsal královský korespondent stanice BBC. Podle nekrologu BBC se Alžběta II. stala pro mnohé pevným bodem v rychle se měnícím světě, ve kterém opadl vliv Británie a společnost se změnila k nepoznání.

Text č. 2:

TITULEK:

O smrti své babičky, královny Alžběty II. (†96), se princ Harry (38) podle několika zdrojů z paláce dozvěděl tím nehorším možným způsobem. Na palubě letadla, ve kterém se zoufale pokoušel dostat k umírající Alžbětě co nejdříve, se o jejím skonu dočetl z online zpravodajství. Informaci přinesl web PageSix.

Když se ve čtvrtek 8. září začal královnin stav prudce zhoršovat, lékaři ihned informovali její nejbližší, že už jí zřejmě zbývá jen několik hodin života. Začal závod o čas: a ne každému se podařilo ho vyhrát... Ke královnině posteli se včas dostal pouze novopečený král Karel III. (73) a princezna Anne (72).

Text č. 3:

TITULEK:

Všechno jsou to pro veřejnost jistě skandální informace, ovšem desítky let staré a vytáhnout je nyní je už jen ten nejzoufalejší způsob, jak si získat pozornost. O novém králi nebo bývalé královně se toho dá napsat nespočet, vzhledem k jejich věku je historie značně dlouhá. Někteří však dávají přednost tomu, aby sotva pár dní po smrti panovnice vyhrabali tu největší špínu – a mnohdy dost mizernou – a královskou rodinu alespoň trochu znemožnili. Za jakýchkoliv jiných okolností bych samozřejmě souhlasil, že některé královny počiny byly nešťastné a přinejmenším se neměly dostat na veřejnost, pokud se jim nedokázal vyhnout. Ale v tomhle okamžiku mi přijde mnohem nešťastnější přístup médií po celém světě, která nenechají rodinu ani v takové chvíli vydechnout. Jako by svět 21. století nebyl plný nemanželských dětí.

- c) Texty nemají titulky, zkuste ke každému nějaký vhodný vymyslet.
 d) Srovnajte své titulky s titulky spolužáků a poté s původními titulky, které vám ukáže/sdělí učitel.

4. Sumarizace. Dokončete věty:

Když chci čerpat informace o současném dění, obrátím se na...

Myslím si, že poznám bulvár podle toho, že...

Je důležité rozlišit seriózní a bulvární médium, protože...

Bulvární titulky obsahuje...